

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΘΕΜΑΤΑ
copyright © 2005-2006

A. ΚΕΙΜΕΝΟ Ένα άδικο παράπονο (Μύθος του Αισώπου)

Λέων κατεμέμφετο Προμηθέα πολλάκις, ὅτι μέγαν αὐτὸν ἔπλασεν καὶ καλὸν καὶ τῶν ἄλλων θηρίων δυνατώτερον· «τοιούτος δὲ ἦν», ἔφασκε, «τὸν ἀλεκτρυόνα φοβοῦμαι». Καὶ ὁ Προμηθεὺς ἔφη: «Τί με μάτην αἰτιᾷ; Τὰ γὰρ ἐμὰ πάντα ἔχεις, ὅσα πλάττειν ἐδυνάμην· ἡ δέ σου ψυχὴ πρὸς τοῦτο μόνον μαλθακὴ ἔστι». Ἐκλαιεν οὖν ἑαυτὸν ὁ λέων καὶ τῆς δειλίας κατεμέμφετο καὶ τέλος ἀποθανεῖν ἤθελεν. Οὕτω δὲ γνώμης ἔχων ἐλέφαντι περιτυγχάνει καὶ δρῶν διαπαντός τὰ ἄτα κινουῦντα, «Τί πάσχεις», ἔφη, «καὶ τί ποτε οὐδὲ μικρὸν ἀτρεμεῖ σου τὸ οὖς;» Καὶ ὁ ἐλέφας κατὰ τύχην περιπτάντος αὐτῷ κώνωπος, «Ὅρας», ἔφη, «τοῦτο τὸ βραχύ, τὸ βομβοῦν; Ἦν εἰσδύνη μου τῇ τῆς ἀκοῆς ὁδῷ, τέθηκα». Καὶ ὁ λέων, «Τί οὖν ἔτι ἀποθνήσκεις», ἔφη, «με δεῖ τοσοῦτον ὄντα καὶ ἐλέφαντος εὐτυχέστερον, ὅσον κρείτταν κώνωπος ὁ ἀλεκτρυών;»

B. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ - ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1 α) Ποιο παράπονο διατύπωσε το λιοντάρι στον Προμηθέα και ποια απάντηση του έδωσε ο Προμηθέας;

β) Σε ποιο συμπέρασμα κατέληξε το λιοντάρι ακούγοντας τον ελέφαντα. Ποιο νομίζετε ότι είναι το δίδαγμα του μύθου;

2 α) Να γράψετε τα παρακάτω ουσιαστικά στον άλλο αριθμό: των θηρίων, τη σφάτω ελέφαντι, τας ψυχάς, η γνώμη.

β) Να συμπληρώσετε τις προτάσεις με τον κατάλληλο τύπο του ρήματος που δίνεται στην παρένθεση:

1. Τότε περί της αρετής _____ γενναίως. (αγωνίζομαι, παρατ. γ' πληθ.)
2. Οι θεοί συνεργοί υμίν _____ (ειμί, παρατ)
3. Οι αγαθοί _____ των πόλεων (άρχω, μέλλοντας)
4. Ουκ _____ της δουλείας (απαλλάττομαι, αορ. α' πληθ.)
5. Υμείς _____ ταύτην την επιστολήν (γράφω, παρακειμ)

3. α) Να αντιστοιχίσετε τις λέξεις της στήλης A με τη σημασία τους στη στήλη B.

A. B.

α. αρχέτυπο	1. αυτός που υπάρχει από την εμφάνιση του όντος, ο πρώτος
β. η αρχαιρεσία	2. άπειρος
γ. αρχαιοκάπηλος	3. πρωτότυπο
δ. αρχέγονος	4. εκλογή αρχόντων
ε. αρχάριος	5. αυτός που εμπορεύεται παράνομα έργα τέχνης της αρχαιότητας

β) για κάθε ένα ρήμα από τα παρακάτω να σχηματίσετε δύο παράγωγα επίθετα, ένα σε -τος και ένα σε -τέος: διαβαίνω, γράφω, διδάσκω, επιτρέπω, αποδέχομαι.

4. Να γράψετε ποιος είναι ο συντακτικός ρολος των υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου: τον αλεκτρυόνα, ο Προμηθεύς, πλάττειν, μαλθακή.